

BIVENLIG BOLIGFORENING

Foto: DAB

Hjælp bierne og skab et aktivt fællesskab

Af Solvig Rannva Jensen og Asger Søgaard Jørgensen

Boligforeninger -og selskaber kan være med til at gøre en stor forskel for beskyttelsen af diversiteten af bier i Danmark! Vi har brug for bier til at sikre frugtsætningen i frugt- og bærbuske. Når blomsterne bestøves af bier, får vi bedre frugt. Desuden sikres mange blomsters formering. Imidlertid har intensivt landbrug, pesticider, skovrydning, samt rydning af hegn og krat betydet, at bierne mangler føde og levesteder, og at deres sundhed og artsrigdom er truet.

Boligforeninger har ofte grønne områder og haver, hvor foreningen og den enkelte beboer kan tænke bivenligt i planlægningen af både beplantning og vedligeholdelse. Samtidig kan det skabe et aktivt fællesskab at samles om at gøre boligforeningen bivenlig. Man kan også selv gøre en forskel i sin egen have, bl.a. ved at plante bivenligt. Læs her og se mere om den bivenlige have på www.bivenlig.dk

Bierne i Danmark

I Danmark er der registreret mere end 290 forskellige arter af bier. Nogle er meget små, andre store, mange er meget sjældne eller ikke set i mange år. De fleste arter af bier er enlige. Her bygger hunbier en rede til sit afkom, f.eks. i gamle plantestængler, eller den graver gange i jorden. I modsætning hertil er honningbier og humlebier sociale. De lever i familier af arbejderbier med en enkelt dronningebi.

Stikker bier?

Det er kun hunnerne af de forskellige bier, som har brod og kan stikke. Hos de små enlige arter er brodden så lille at de ikke kan stikke gennem vores hud, og de forsøger sjældent at stikke. Humlebier og honningbier kan dog stikke så det kan mærkes, men de gør det kun i selvforsvar.

SÅ OG PLANT BIVENLIGT

Blomstrende hække og busketter

Plant blomstrende hegn omkring haver og på fælles arealer. Sæt en række bivenlige planter langs hegnene. Efterlad nogle områder med bar jord til redepladser for de enlige bier, der bor i jorden. Læhegn bør bestå af forskellige blomstrende høje og lave træarter, som f.eks.: pilearter, mirabel, fuglekirsebær, slåen, hvidtjørn, hæg, og skovæbler.

Kløver i græsplænerne

Vælg en plæneblanding med kløver, eller så minikløver i græsplænen. Det giver blomster, som bierne kan besøge hele sommeren. Lad plænen blomstre i længere tid.

Eksempler på bivenlige planter

Løg og knolde: Krokus, Vintergæk, Skilla, Hyacinter, Perlehyacint

Stauder: Juleroser, Kodriver, Blåkløkke, Slangehoved, Kortlæbe, Kalkkarse, Læbeløs, Kæmpe jernurt, Kornblomst, Vortemælk, Perikon, Asters, Georginer, Stenurt, Skt. Hansurt, Lavendel, Stokrose, Solbrud, Kugletidsel, Torskemund, Løvemund, Kattehale

Træer og buske: Pil, Buksbom, Dværgmispel, Rønnebær, Hvidtjørn, Cotoneaster, Lind, Liguster, Evodia, Roser (uden mange kronblade), Klatrehortensia, Snebær, Lyng (Erica og Calluna), Vedbend.

KLIP BIVENLIGT

Blomstrende plæner

Lad være med at klippe alle blomstrende plæner på en gang. Klip forskudt, så der hele tiden er områder med blomster. Klip lidt sjældnere og fjern det afklippede, så blomsterrigdommen i plænen fremmes med bellis, bruneller, kløver og ja - mælkebøtter. Undgå evt. frøspredningen fra mælkebøtter ved at klippe lige efter, at de har blomstret.

Blomstrende hække og hegn

Hvis der er blomstrende hække i området, så vent med at klippe dem til efter afblomstringen. Nøjes evt. med at klippe hækken tidligt ud mod vej og sti, og vent med at klippe ind mod haven. Nyd i stedet hækens blomster, bierne der samler pollen der, og de fugleunger, som på denne måde får fred til at flyve fra reden.

Klatrehortensia besøges ivrigt af mange forskellige arter af bier.

SKAB BIVENLIG PLADS

Gamle træer og stubbe

Lad gamle træstubbe og udgåede træer stå. De kan blive til redepladser for mange arter af bier. Plant evt. vedbend ved træet. Så er der grønt at se på hele året, og det giver føde til bierne sent på sæsonen.

Bar jord

Anlæg områder med bar jord, eller meget svag bevoksning, gerne langs hegn og buske. Disse jordpletter må ikke bearbejdes i dybden. En overfladisk behandling med skuffejernet, uden for biernes flyvetid, er mulig. Mange enlige bier laver reder og overvintrer i jorden. Derfor er det vigtigt, at de bare jordpletter ligger tørre steder, så biernes yngel ikke rådner i jorden.

Bunker af sten og kvas

Lav en kvasbunke i et hjørne af haven med visne planter og stængler. Anlæg en stenbunke eller flot stensætning med stenhøjsplanter. Det er vigtigt, at stederne du vælger, er tørre steder, uden at de ligger i direkte sol. Mange bier yngler i visne stængler og i lunt beliggende stendiger med halvskygge.

Lav et bihotel eller en lille bigård

Byg et bihotel af f.eks. bambusstænger, eller træ med borede huller til rede gange. Gangene skal være minimum 15-20 cm lange, og passer som reder til flere arter af enlige bier. Er der plads til et par bistader med honningbier på nogle af de grønne arealer, kan man få lokal honning og noget at være fælles om i boligforeningen. Ved rigtig placering og pasning vil bierne ikke genere. Få gode råd hos den lokale biavlerforening.

Et par bistader i en have giver ikke gener for naboerne, såfremt de passes ordentligt. Den lokale biavlerforening giver gerne god råd.

Undgå sprøjtemidler

Rigtig mange sprøjtemidler er skadelige for bierne. Det gælder insektmidler, men også mange ukrudtsmidler og svampemidler kan skade bierne. Ukrudtsmidlerne fjerner blomstrende planter, og nogle kan selv i meget små doser skade blomstringen.

Jordhumlen i gang med at samle pollen fra en jordbærblomst. Den laver en god bestøvning.

Læs mere og bliv godkendt som bivenlig boligforening på www.bivenlig.dk

Som bivenlig boligforening viser I, at I gør en indsats for bierne. Bivenlige boligforeninger skal som minimum oprette et areal med bivenlige blomster, og helst følge flere af anbefalingerne.